

Neraskidiva veza između bogobožnosti i lijepog ponašanja (Medina)

Hatib: dr. Ahmed ibn Ali el-Huzejfi

28. džumadel-uhra 1447. po Hidžri / 19. decembar 2025.

Zaista svaka hvala i zahvala pripadaju Allahu. Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo i Njemu se utječemo od zla naših duša i od naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga ne može u zabludu odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema sudruga, i svjedočim da je naš vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i Njegov poslanik.

“O vjernici, bojte se Allaha onako kako Ga se treba bojati i umirite samo kao muslimani!” (Ali Imran, 102)

“O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. I Allaha se bojte – s imenom Čijim jedni druge molite – i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi.” (En-Nisa, 1)

“O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehе vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao – postići će ono što bude želio.” (El-Ahzab, 70–71)

Poštovani vjernici, bogobožnost je mjerilo časti kod vašeg Gospodara i vaga vrijednosti na ahiretu: “Najugledniji kod Allaha je onaj koji Ga se najviše boji” (El-Hudžurat, 13).

Zato, ustrajte na putu bogobožnosti, obasjajte se njenim svjetlom i znajte da “lice” vrlina ne postaje lijepo, niti “uštap” pohvalnih svojstava biva potpun, osim uz lijep ahlak.

Razmislite o suptilnoj kur’anskoj poruci u riječima Uzvišenog: “i nastojte zaslužiti oprost Gospodara svoga i Džennet prostran kao nebesa i Zemlja, pripremljen za one koji se Allaha boje, za one koji, i kad su u obilju i kad su u oskudici, udjeljuju, koji srdžbu savlađuju i ljudima praštaju— a Allah voli one koji dobra djela čine” (Ali Imran, 133–134).

Slavljeni Allah učinio je dobročinstvo prema ljudima jednim od svojstava bogobojaznih, a one koji su se svojim ahlakom moralno uzdigli opisao je kao dobročinitelje. Ko bude takav, neka se raduje Allahovoj blizini i Njegovoj zasluženosti podršci, zbog ova dva svojstva: bogobojaznosti i dobročinstva, kako je Uzvišeni rekao: “Allah je, zaista, s onima koji se boje i s onima koji dobra djela čine” (En-Nahl, 128).

Razmislite o toj preciznoj kur’anskoj povezanosti između bogobojaznosti i lijepog ahlaka. To potvrđuju i riječi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: “Boj se Allaha gdje god da si, nakon lošeg djela učini dobro, ono će ga izbrisati, i prema ljudima se lijepo ophodi.”

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan je o onome što će ljude najviše uvesti u Džennet, pa je rekao: “Bogobojaznost i lijep ahlak.”

Doista, ta snažna povezanost i to duboko značenje predstavljaju jednu od manifestacija uzvišenosti islama, njegove veličine, obuhvatanja svih aspekta života, te širine njegova okvira koji obuhvata kompletan život muslimana.

Islam je vjera doktrine (vjerovanja), propisa i ponašanja. On nije ograničen samo na obrede i ibadete, već se ogleda i u međuljudskim odnosima, u svakodnevnoj praksi i ponašanju, spajajući pročišćenje nutrine s uljepšavanjem vanjštine.

O vjernici i vjernice, ova uzvišena vjera htjela je uzdići poziciju ahlaka u dušama i učvrstiti ga u životnoj stvarnosti ljudi, uzvisujući tako muslimana i u njegovoj unutrašnjosti i u njegovoj vanjštini, i oplemenjujući ga u njegovom ponašanju kao ga je oplemenila u vjerovanju, pa ga je vezala za iman i njime ga upotpunila. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Najpotpunijeg imana, među vjernicima,

su oni koji imaju najljepši ahlak, a najbolji među vama su oni koji su najbolji prema svojim suprugama.”

Iman vjernika ne može biti potpun bez lijepog ophođenja prema ljudima, kako bi se u njemu sjedinila ljepota nutrine i vanjštine, čistoća namjere i plemenitost ponašanja.

U drugom dijelu hadisa: “a najbolji među vama su oni koji su najbolji prema svojim suprugama”, nalazi se profinjena Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, poruka da je pravo mjerilo lijepog ahlaka njegova postojanost u duši i ukorijenjenost u naravi čovjeka, tako da se ispoljava prema malom i velikom, bogatom i siromašnom, podređenom i nadređenom. Čovjek se tada ne mijenja prema interesima, niti glumi ahlak radi koristi ili izbjegavanja štete, već je lijepog ponašanja prema svima.

Čovjekova kuća, u koju se vraća i u kojoj boravi, prava je vaga njegovog ahlaka i mjerilo koje ne vara. To je polje ispita na kojem se čovjek ponaša prirodno, bez pretvaranja. Zato Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Najbolji među vama su oni koji su najbolji prema svojoj porodici, a ja sam najbolji prema svojoj porodici.”

Vjernik, kada spozna vrijednost lijepog ahlaka i uzvišenost lijepog ophođenja prema ljudima, i shvati njegov visoki položaj na dunjaluku i ahiretu, i stepene i visoke položaje na koje će dospjeti, po Allahovom obećanju – on se njime okiti iz pokornosti Allahu, iz pristojnosti prema ljudima, radi čišćenja svoje duše, noseći je prema najljepšim osobinama i najplemenitijim vrlinama, uzdižući je iznad naglosti i niskih strasti, od kojih se uzvišene duše i plemenite težnje gnušaju.

Ebu Derda, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Ništa neće biti teže na vagi vjernika na Sudnjem danu od lijepog ahlaka, a Allah mrzi bestidnog i prostog čovjeka.”

A Aiša, radijallahu anha, kazuje da je čula Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako je rekao: “Vjernik lijepim ahlakom dostiže stepen postača i noćnog klanjača.”

I dovoljno vam je pouke o vrijednosti ahlaka u tome što je Vjerovjesnik rekao:
“Najdraži i meni najbliži na Sudnjem danu bit će oni s najljepšim ahlakom.”

Naš Vjerovjesnik savršen je primjer insana lijepog morala, plemenitog ophođenja prema drugima, visokih manira. Razmatramo li kur’anske ajete koji govore o Poslanikovom ahlakom, naići ćemo na mjesto u Allahovoj Knjizi koje najkraće, a najpotpunije opisuje njegovu plemenitost:

“Nun. Tako Mi pera i onoga što oni pišu! Ti nisi, milošću Gospodara svoga, lud. Tebi, doista, pripada nagrada neprekidna. I ti si, zaista, najuzvišenijeg morala.” (El-Kalem, 1–4)

Dovoljan je ahlak koji je sam Uzvišeni Allah proglasio veličanstvenim. Kur’an je, kratkom ali sadržajnom rečenicom, obuhvatio veličanstvena značenja dostojna tog pohvalnog opisa. To dodatno pojašnjava odgovor Aiše, radijallahu anha, kada ju je Sa’d ibn Hišam upitao o ahlakom Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa mu je rekla:

“Zar ne učiš Kur’an?” On reče: “Učim.” Na to Aiša reče: “Ahlak Allahovog Poslanika bio je Kur’an.”

On je najljepši uzor i savršeni primjer u plemenitom ahlakom i uzvišenim manirima:
“Vi u Allahovom Poslaniku imate najljepši uzor – za onoga koji se nada Allahu i Danu posljednjem i koji Allaha često spominje.” (El-Ahzab, 21)

Poslanikova životna biografija odiše mirisom najljepših osobina i natapa se kišom njegovih plemenitih vrlina – neka su na njega Allahovi salavati i selami.

I znajte da je pohvalno što više donositi salavate i selame na njega u petak, jer je on rekao:

“Jedan od vaših najboljih dana je petak, pa u njemu što više donosite salavate na mene, jer se vaši salavati meni izlažu.”

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur’anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta
i milostiv je.

